

Het kerkelijk jaar loopt niet gelijk met het kalenderjaar, maar begint met de eerste zondag van Advent (tussen 27 november en 3 december) en eindigt met de Eeuwigheidszondag ('Christus Koning'). Deze valt dit jaar op 23 november.

We gedenken op die zondag de gemeenteleden die in het afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. In onze gemeente is wit de kleur van die zondag: er hangt een wit antependium over de tafel, een wit kleed in de preekstoel en de voorganger draagt een witte stola. Daarmee wordt de nadruk gelegd op dankbaarheid, hoop en eeuwig leven.

Het kerkelijk jaar, kleuren en namen

Kleuren

Het gebruik van kleuren in de diensten komt uit de late middeleeuwen en het gebruik daarvan is in de loop van de twintigste eeuw door een aantal kerken weer ingevoerd. Door dit gebruik worden de seizoenen van de kerkelijke kalender 'gekleurd', zodat wie de kerk binnenkomt in één oogopslag ziet wat de grondtoon is van de dienst is en wat de sfeer is van de tijd van het jaar waarin we zitten:

Groen is de 'gewone' tijd, die staat voor hoop en groei, paars geeft uitdrukking aan ingetogenheid en waardigheid, wit is feest en rood wijst op de Heilige Geest.

Grofweg komt twee keer per jaar dezelfde kleurvolgorde terug: Advent: paars - Kerst: wit - Epifaniëntijd: groen – Veertigdagentijd: paars – Pasen: wit – zomertijd en herfsttijd: groen.

Rood is de zeldzame kleur, die in de reguliere tijd alleen met Pinksteren wordt gebruikt, maar o.a. ook de zondag waarop ambtsdragers worden bevestigd.

Op zondag Trinitatis (de zondag van de Drieëenheid, de eerste na Pinksteren) en in diensten waarin gedoopt of belijdenis gedaan wordt is de kleur wit. Ook in uitvaartdiensten in onze PGOS is de kleur, meestal, wit, als teken van dankbaarheid en geloof.

(lees verder op pagina 2)



(vervolg van voorpagina)

Het gebruik van liturgische kleuren is geen wet van Meden en Perzen. Er mag juist volop mee gespeeld worden naar aanleiding van actualiteiten. De betekenissen die hiervoor worden toegekend aan de kleuren geven daar handvatten voor. Zo blijft het zoals het bedoeld is: een volop speels element in de eredienst

Namen

Het kerkelijk jaar begint met de eerste zondag van de Advent (= Komst). De Advent omvat vier zondagen waarop naar de geboorte van Jezus wordt uitgezien. Deze zondagen worden ook wel genoemd naar de beginwoorden van de Gregoriaanse intredegezangen van de missen op die zondagen: *Ad te levavi* (Tot U, Heer, verhef ik mijn ziel), *Populus Sion* (Volk van Sion), *Gaudete* (Verheugt u) en *Rorate Caeli* (Dauwt, hemelen) (zie ook Lied 432a t/m d in het Liedboek).

Op de Advent volgt de Kersttijd, die begint met de Kerstnachtdienst (*Dixit Dominus: De Heer spreekt*). Hierop volgen de Kerstmorgendienst (*Puer natus est: Een kind is ons geboren*), de 1^e zondag na Kerst, 2^e zondag na Kerst (is Epifanie: Het licht verschijnt aan de volken / Driekoningen), de 1^e zondag na Epifanie (Doopt van de Heer) en de 2^e zondag na Epifanie (Bruiloft te Kana). Vanaf zondag 25 januari t/m zondag 15 februari '26 (de laatste zondag voor Aswoensdag), is de kleur groen.

Wordt vervolgd!

Namens de Taakgroep eredienst, Ineke Wijkhuijs-v.d. Driest

Bronnen (o.a.):

<https://protestantsekerk.nl/verdieping/uitleg-liturgische-kleuren-kerkelijk-jaar/>

<https://kro-ncrv.nl/katholiek/encyclopedie/k/kerkelijk-jaar>